

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КРЕМЕНЧУЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

СЦЕНАРІЙ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

«Академічна доброчесність – запорука якісної освіти»

Підготувала
викладач вищої категорії
Юлія БУНЧУК

Кременчук 2024

Тема: Академічна доброчесність – запорука якісної освіти.

Мета: сформувати в здобувачів освіти уявлення про доброчесність; ознайомити з основними принципами доброчесності; з видами та суттю порушень академічної доброчесності та навчити їх розрізняти.

Обладнання: Презентація до виховного заходу (слайд-шоу), Кодекс академічної доброчесності, зразок заяви.

План заходу:

1. Вступне слово.
2. Плагіат та інші види порушень академічної доброчесності.
3. Практичні завдання.
4. Підсумок заняття.

1.Вступне слово

Слайд 1

1-й ведучий: Добрий день! Ми раді вітати всіх присутніх!

2-й ведучий: Сьогодні ми зібралися у стінах бібліотеки, щоб обговорити важливу проблему, яка стосується усіх нас.

1-й ведучий: Мова йтиме про академічну доброчесність.

2-й ведучий: Розглянемо, що таке академічна доброчесність, плагіат та інші види порушень, і обговоримо декілька кейсів.

1-й ведучий: Від того, які випускники виходять сьогодні зі шкільних стін, залежить, якими будуть майбутні абітурієнти та студенти. Молоді люди потрапляють зі школи в коледж, університет вже з певними сформованими звичками щодо навчання – як вчитися, як виконувати завдання, що є прийнятним і нормальним в процесі навчання, що можна, а чого - не можна робити.

2-й ведучий: Окрім того, на першому-другому курсі коледжу чи університету навчання не сильно відрізняється від шкільного – здобувач освіти так само отримує розклад дисциплін, має чітко визначений графік, отримує оцінки.

1-й ведучий: Ні в школі, ні на першому курсі здобувачі освіти, зазвичай не отримують чітких порад щодо того, якими саме принципами вони має керуватися під час виконання письмових робіт чи інших самостійних завдань.

Відтак проблема плагіату, яка тривалий час не вважалася проблемою і не обговорювалася відкрито, набула таких масштабів, які призвели до розмивання меж і невизначеності щодо того, що є нормою, а що – порушенням академічної доброчесності.

2-й ведучий: Дотримання академічної доброчесності, формування культури чесного навчання є важливим для розвитку всієї освіти, але так само вони важливими є для кожного учасника академічного процесу – здобувача освіти чи викладача, адже безпосередньо впливають на рівень і якість знань, які вони отримують, і на те, якими спеціалістами вони стають в майбутньому.

1-й ведучий:

Слайд 2

«Академічна доброчесність» — це категорія нормативна, прописана у законодавстві й міжнародному праві. Чітке визначення академічної доброчесності закріплене в Законі «Про освіту».

Відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту»:

Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Слайд 3 – 4 Чому потрібно дотримуватися академічної доброчесності?

Основні принципи академічної доброчесності

Доброчесність у навчанні – це, передусім, повага до себе та до інших учасників навчального процесу.

2-й ведучий:

Слайд 5 Форми академічного шахрайства

Поширення різних форм академічного шахрайства не можна назвати суто вітчизняною проблемою, це – світова тенденція, основними формами якої стають списування, плагіат та недоброчесна поведінка для отримання оцінок.

Однією із найпоширеніших форм академічного шахрайства є плагіат.

На сьогодні плагіат – це тотальна практика, що розповсюджена у ВНЗ та має транзитивний характер, тобто формується ще у школі. То що це таке плагіат? Чому це погано?

Слайд 6 Академічний плагіат (самоплагіат)

Слово “плагіат” початково означало викрадення людини й лише в 17-му столітті поширилося на присвоєння авторства чужого твору. Сьогодні є тенденція замінити слово “плагіат” на більш нейтральний вислів “академічна недоброчесність”.

Плагіат – це привласнення авторства на чужий твір науки, літератури, мистецтва або на чуже відкриття чи винахід.

У яких сферах може мати місце плагіат? (освіта, музика, наука, література, кіномистецтво).

На сайті Оксфордського університету пропонується таке визначення цього явища: «Плагіат має місце, коли хтось видає роботу або ідеї іншої особи за свої власні, без згоди або за згодою цієї особи, та включає їх до своєї роботи без вказівки на джерело. Під це визначення підпадають усі опубліковані й неопубліковані

матеріали в рукописній, друкованій або електронній формі. Плагіат може бути навмисним, необережним або ненавмисним».

1-й ведучий: На практиці в роботах здобувачів освіти плагіат буває дослівним (коли текст першоджерела переписується без істотних змін), мозаїчним (компіляція декількох джерел та перефразування окремих слів, у якій не зрозуміло, де закінчується джерело і починається коментар автора) та у вигляді неадекватного переказу (змінюються лише кілька слів).

Але варто також знати, що згідно зі ст. 10 Закону України «Про авторське право та суміжні права» не буде плагіатом використання загальновідомих знань та фактів, ідіом, широко розповсюджених ідей або визначень, творів народної творчості, офіційних документів тощо.

Усе таємне стане явне і будь-яка спроба отримати оцінки чи наукове звання за допомогою шахрайства рано чи пізно перестане бути таємницею.

Прикладів, коли посадові особи втрачають роботу, а вчені – наукове звання із-за плагіату, дуже багато. Зокрема, у 2012 році Будапештський університет позбавив звання доктора наук президента Угорщини Пала Шмітта.

У 2013 році Дюссельдорфський університет позбавив наукового ступеня міністра освіти і наукових досліджень Німеччини Аннетте Шаван.

В обох випадках посадові особи змушені були залишити свої посади в результаті широкого суспільного розголосу.

У Німеччині існує навіть Музей плагіату – museum-plagiarius.de. Він розташований у місті Золінгені й має понад 350 оригінальних продуктів і їх зухвалі підробки.

Слайд 7 Академічна відповідальність за плагіат

Слайд 8 Фабрикація та фальсифікація

Слайд 9 Списування та обман

Слайд 10 Хабарництво

Слайд 11 Необ'єктивне оцінювання

2-й ведучий: Давайте тепер перевіримо, чи правильно ви розрізняєте види порушення академічної доброчесності.

Кожен ряд учасників отримає по 2 завдання із визначення видів порушення академічної доброчесності.

1) Денис — учень 11 класу. Щоб вступити до університету його мрії, він має отримати атестат з високим середнім балом. Насправді Денис не має високих оцінок з половини предметів, тому його батьки вирішили домовитися з вчителями, щоб вони підвищили його оцінки. У винагороду за це батьки Дениса купуватимуть новий спортивний інвентар до зали фізичного виховання. (**Обман, фабрикація, хабарництво, необ'єктивне оцінювання**).

2) Сашко та Марічка вирішили взяти участь у конкурсі соціальної відеореклами «Чесність починається з тебе». Передивилися десятки відео на YouTube, а потім одне з них, яке їм було найбільше до вподоби, перезняли, відтворили сюжет і навіть місця зйомок. Вони були в захваті від своєї винахідливості і сподівалися перемогти. (**Обман, плагіат, фабрикація, списування**).

3) Світлані сьогодні 23 роки, і вона захищає свою дипломну роботу з астрономії про розташування зірок на небі. Раніше вона працювала над науково-дослідною роботою з цієї ж теми і проводила багато досліджень, за якими опублікувала кілька статей. Дівчина використала уривки з них у дипломній роботі, але ніде цього не зазначила. (**Обман, фальсифікація, самоплагіат, необ'єктивне оцінювання**).

4) Іван, студент 3 курсу університету будівництва, придумав нову технологію зміцнення стін. Перевірити практично цю технологію йому не вдалося, тому що це потребує багато коштів. Але оскільки йому потрібно було вже здавати курсову

роботу, він використав дані дослідження Сергія, який працював над схожою роботою ще 4 роки тому. (**Обман**, фальсифікація, **фабрикація**, **академічний плагіат**).

5) Аліна та Оля навчаються в одному класі і роблять спільну проектну роботу. Дівчатам дісталася тема, яка їм не подобається, тому вони домовилися помінятися темами з Оксаною та Дариною за 2 шоколадки. Коли прийшли на урок, четверо дівчат запевняли вчителя, що саме ці теми він їм і сказав підготувати. (**Обман**, фальсифікація, списування, **хабарництво**).

б) Петро, студент хімічного університету, розробив новий рецепт ліків від болю у шлунку. У науковій публікації з описом рецепту він зазначив, що ліки ефективніші, ніж попередні аналоги. Для обґрунтування своєї гіпотези хлопець проводив клінічні експерименти, більшість з яких не підтвердили його гіпотезу. У публікації він підмінив результати досліджень для виправдання своєї гіпотези. (**Обман**, **фальсифікація**, фабрикація, академічний плагіат).

1-й ведучий:

Етичні кодекси старі як світ. Для багатьох груп людей – державних службовців, лікарів – такі кодекси є точкою відліку, основою, на якій будуються професії. Для наших цілей кодекс не є синонімом закону. Закони можуть мати кодекси в собі. Закони часто називають правовими кодексами, рядом докладних положень, що стосуються злочинів та покарань.

Етичні кодекси, або кодекси поведінки не часто передбачають конкретні заборони. Вони пишуться з метою направлення поведінки. У нашому навчальному закладі також розроблено Кодекс академічної доброчесності. З його положеннями ви можете ознайомитися.

А також на основі Кодексу ми пропонуємо вам підписати Публічну заяву про впровадження норм Кодексу академічної доброчесності в коледжі.

2-й ведучий:

Зразок заяви

Ми, здобувачі освіти, групи... фахового коледжу, прагнемо до найвищого рівня порядності, професіоналізму та поваги до інших, як в коледжі, так і за його межами.

Ми зобов'язуємося поводитися етично в усіх ситуаціях, щоб чесно продемонструвати власний внесок у тих чи інших роботах, які ми виконуємо, визнавати і поважати різноманіття людей і культур.

Ми визнаємо, що поки ми несемо індивідуальну відповідальність за свої дії, ми також є гідними представниками свого навчального закладу та країни.

Дата

Підпис

1-й ведучий: Дякуємо за увагу! До нових зустрічей!